

Dünya Enerji Görünümü Işığında Türkiye Arama – Üretim Sektörüne Yönelik Çözüm Önerileri

TUROGE 2012
21 Mart 2012 – Ankara

Orhan Duran
Yönetim Kurulu Başkanı

PETFORM Hakkında

2000 yılında kurulan PETFORM, geçtiğimiz 12 yılda arama – üretim sektörü ve doğalgaz piyasasının gelişiminde özel sektör ile kamu kurumları arasında kilit rol oynamıştır.

PETFORM üyelerinin 2 ana faaliyet alanı:

- Arama – Üretim Sektörü
- Doğalgaz Piyasası

PETFORM Üyesi 50 Enerji Şirketi

- AKENERJ
- AKSA DO ALGAZ
- ALADDIN MIDDLE EAST
- ATT LA DO AN N AAT
- AVRASYAGAZ
- AYGAZ DO ALGAZ
- BM N AAT
- BOSPHORUSGAZ
- BP
- ÇALIK ENERJ
- DEM RÖREN EGL
- DO AL ENERJ
- EDISON
- EGEDAZ
- ENEL
- ENERCO ENERJ
- ENERJ SA
- ENI
- E.ON RUHRGAS
- ERDGAZ
- EWE ENERJ
- EXXONMOBIL
- GDF SUEZ
- GENEL ENERGY
- GÜNEY YILDIZI PETROL
- HATTU A ENERJ
- HONEYWELL
- IBS RESEARCH
- MARSА ENERGY
- MEDGAZ
- NATURGAZ
- N.V.TURKSE PERENCO
- OMV
- PALMET ENERJ
- PETROL OF S
- POZ T F DO ALGAZ
- SHELL ENERJ
- SOCAR TURKEY ENERJ
- STATOIL
- TEKFEN N AAT
- TEMI
- THRACE BASIN
- TIWAY TURKEY
- TOTAL
- TURCAS
- TURUSGAZ
- TÜRKERLER HOLD NG
- VALEURA ENERGY
- ZMB GAZ DEPO
- ZORLU DO ALGAZ

PETFORM Üyelerinin Türkiye Ekonomisine Katkısı (2011)

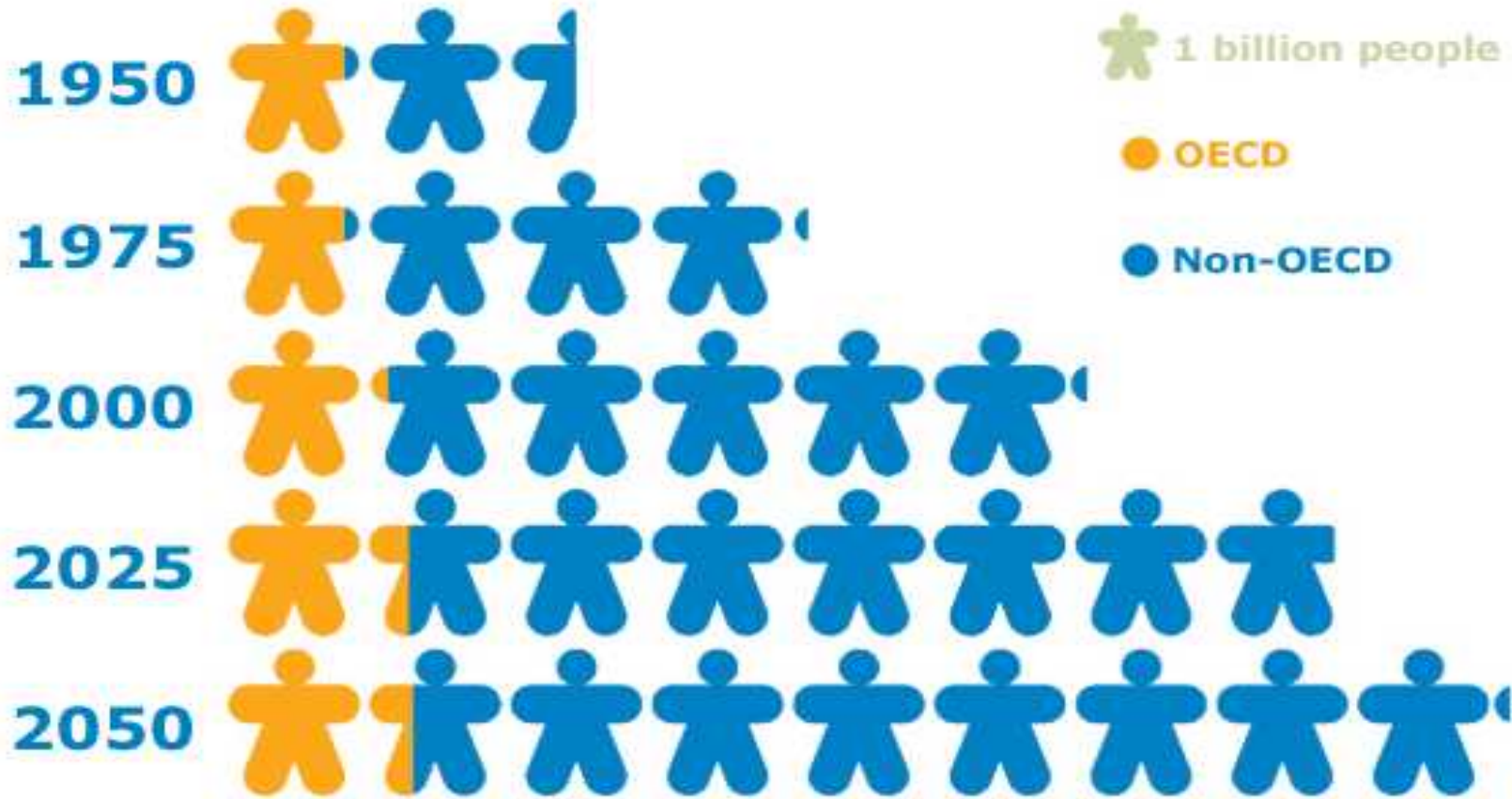
Toplam Ciro : 63,7 milyar TL

(GSYH'nin %5'i)

Toplam Vergi : 4,3 milyar TL

Toplam stihdam : 31.500 ki i

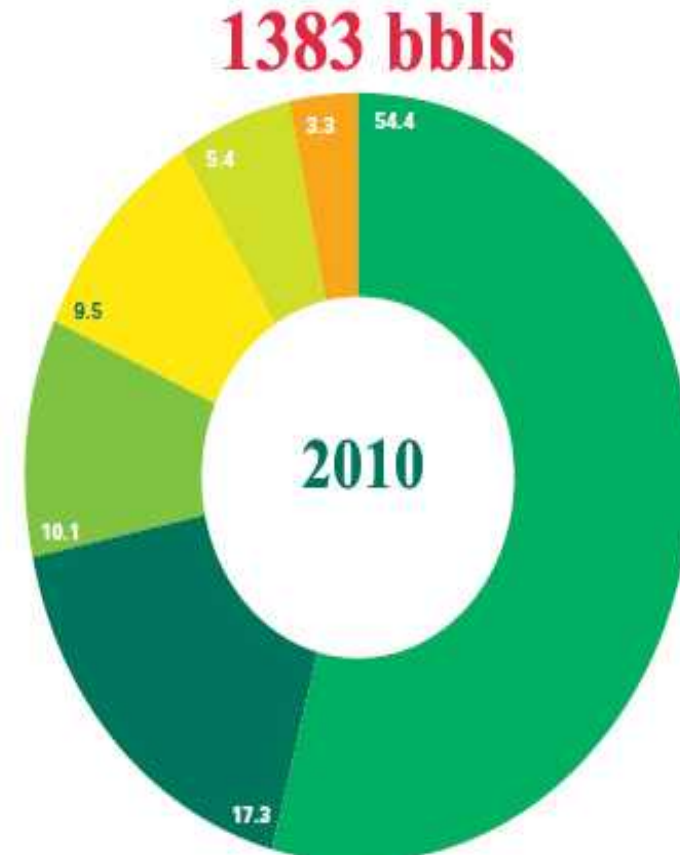
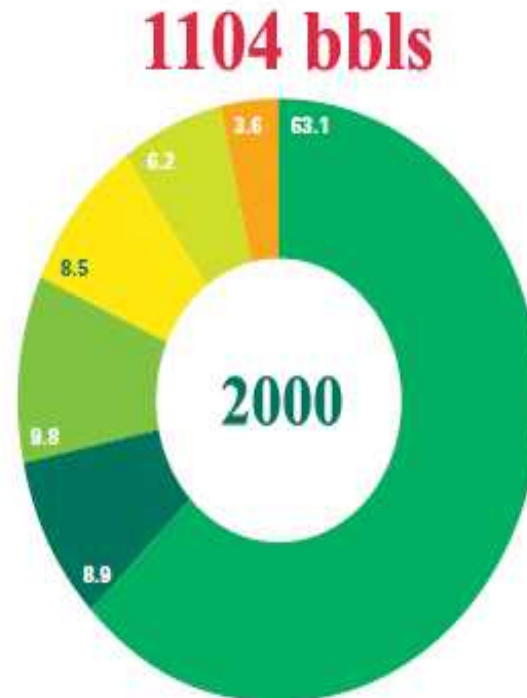
Dünya Nüfusunun Gelişimi (1950 – 2050)

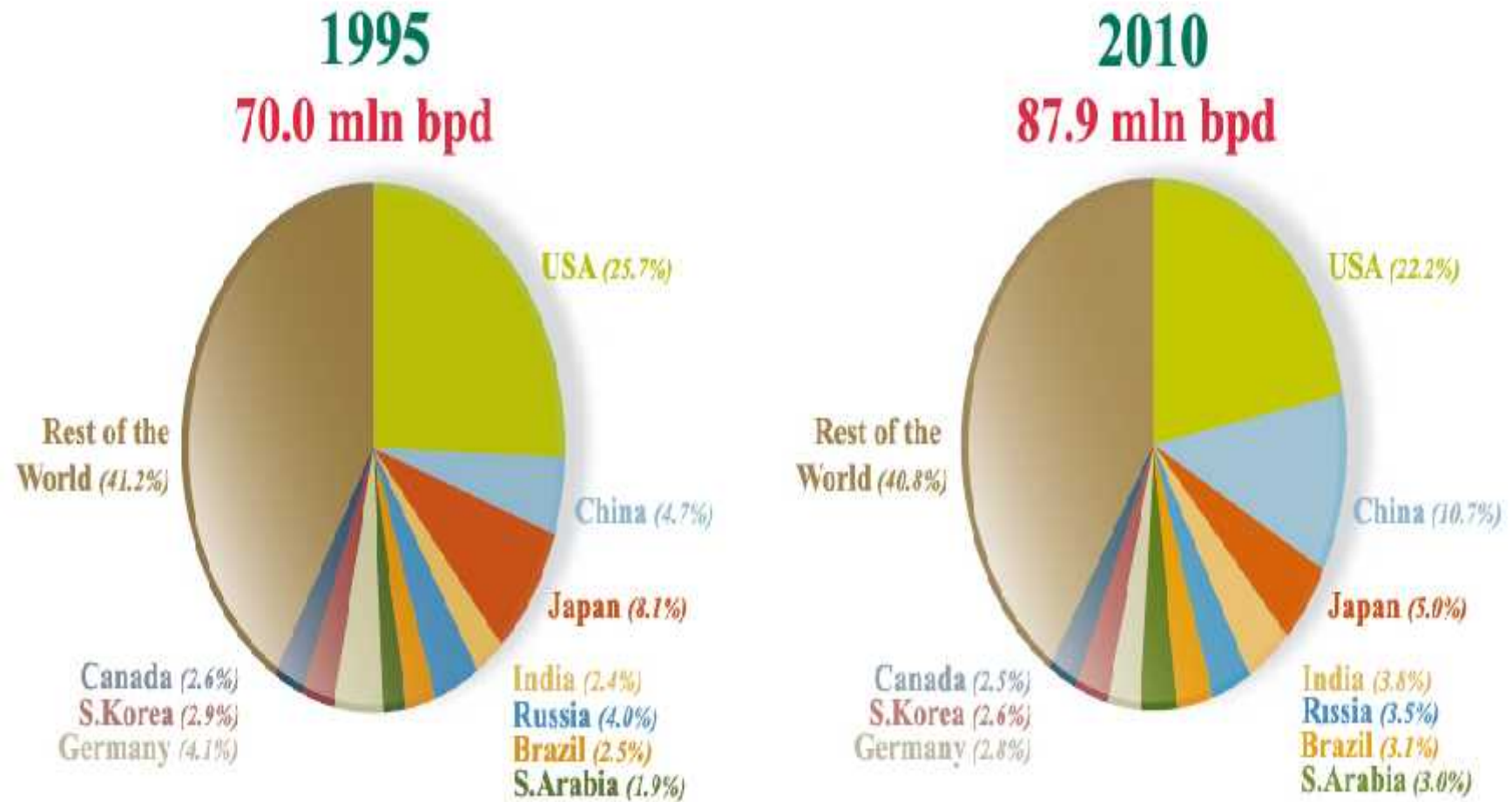
Petrol Rezervlerinin Bölgesel Dağılımı (1990 – 2010)

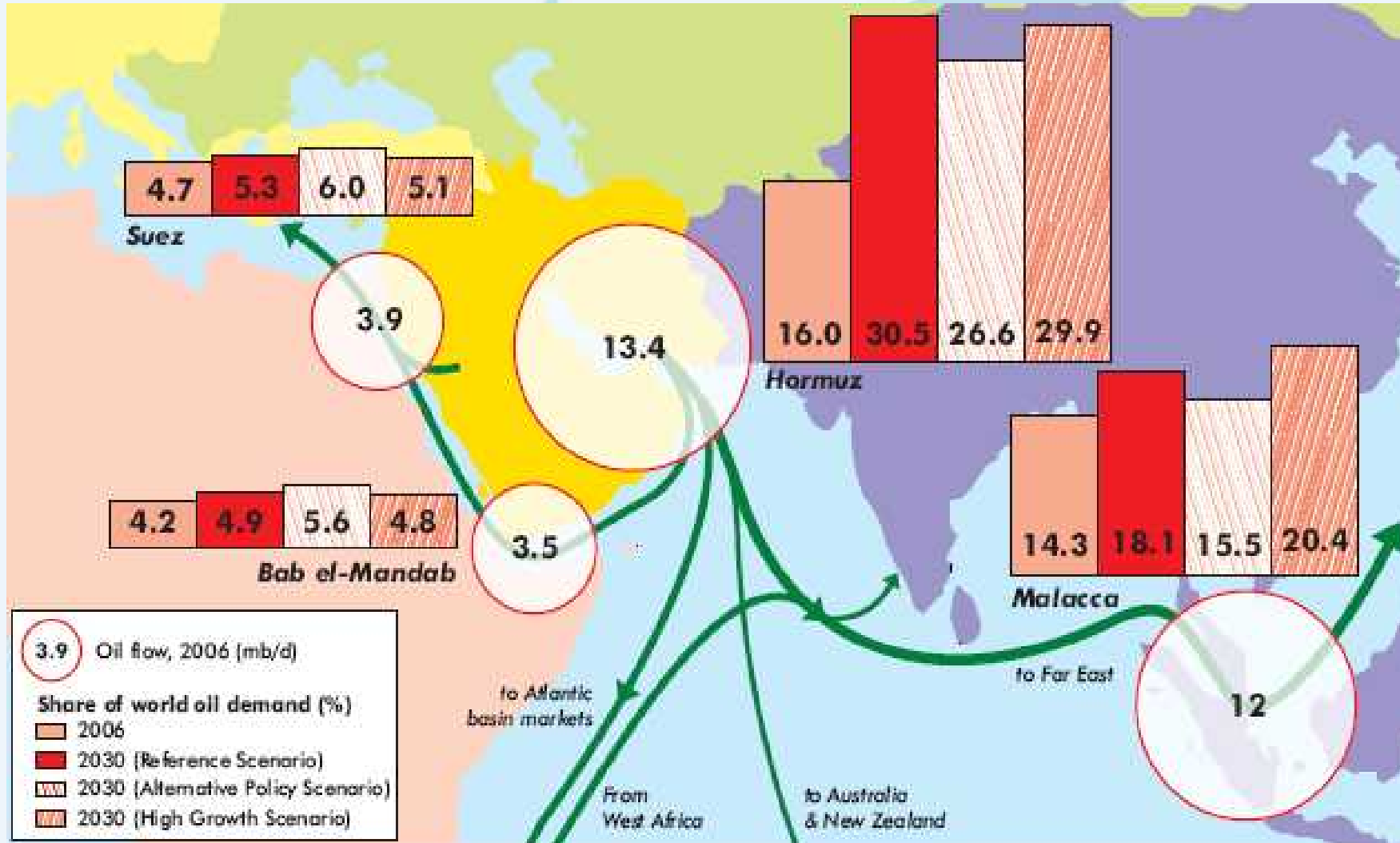
- Middle East
- South & Central America
- Europe & Eurasia
- Africa
- North America
- Asia Pacific

Petrol Tüketiminin Ülkeler Bazında Dağılımı (1995 – 2010)

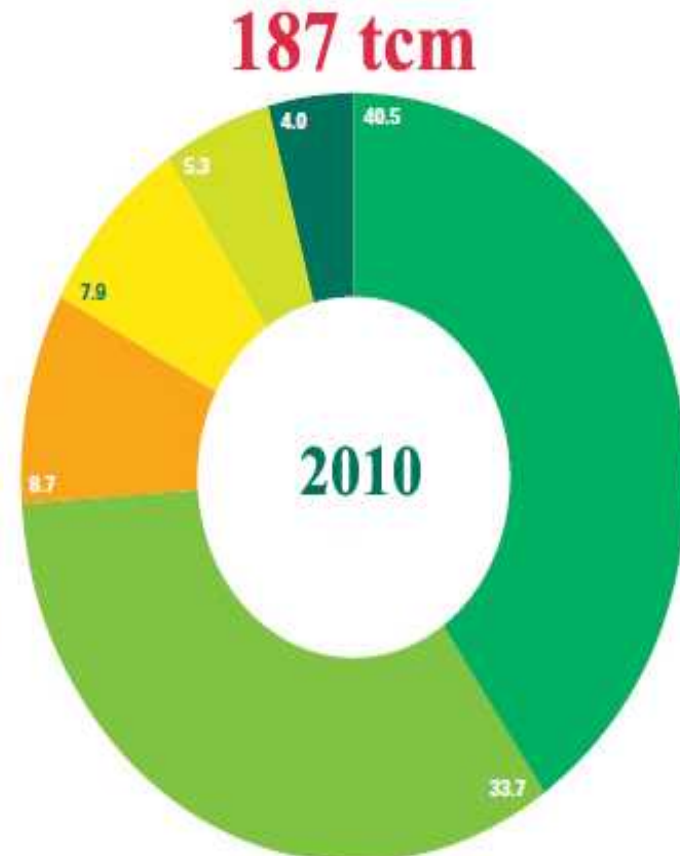
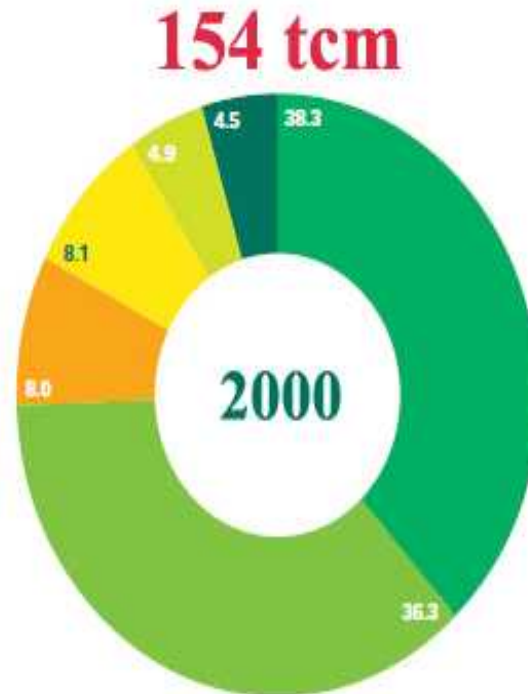
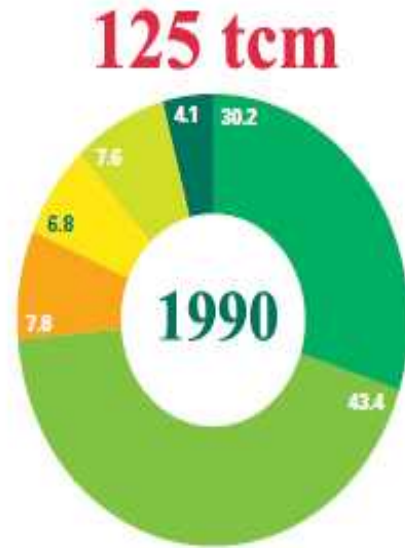
Ortadoğu Petrolünün Temel Geçiş Noktaları

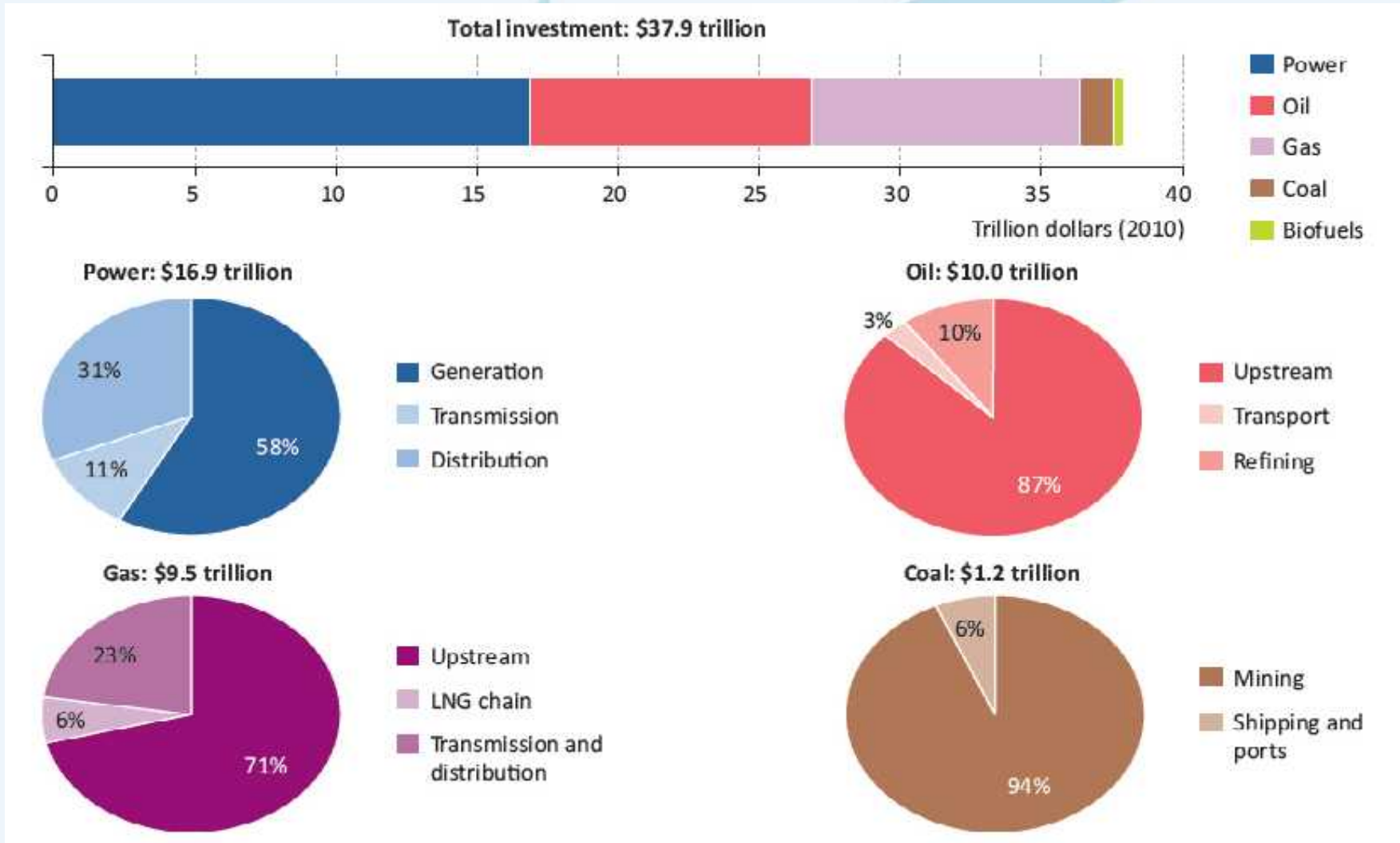
Doğalgaz Rezervlerinin Bölgesel Dağılımı (1990 – 2010)

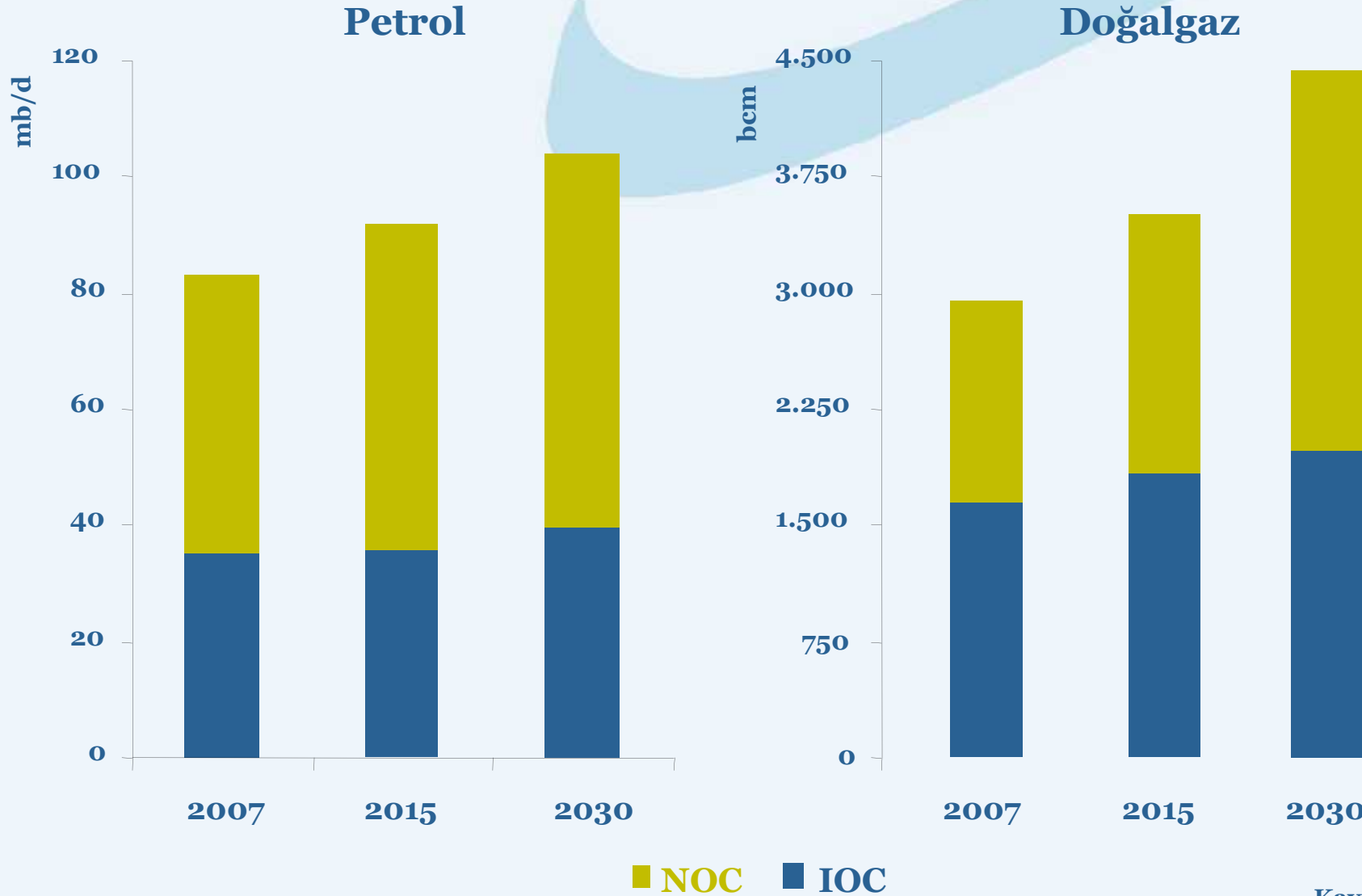
- Middle East
- South & Central America
- Europe & Eurasia
- Africa
- North America
- Asia Pacific

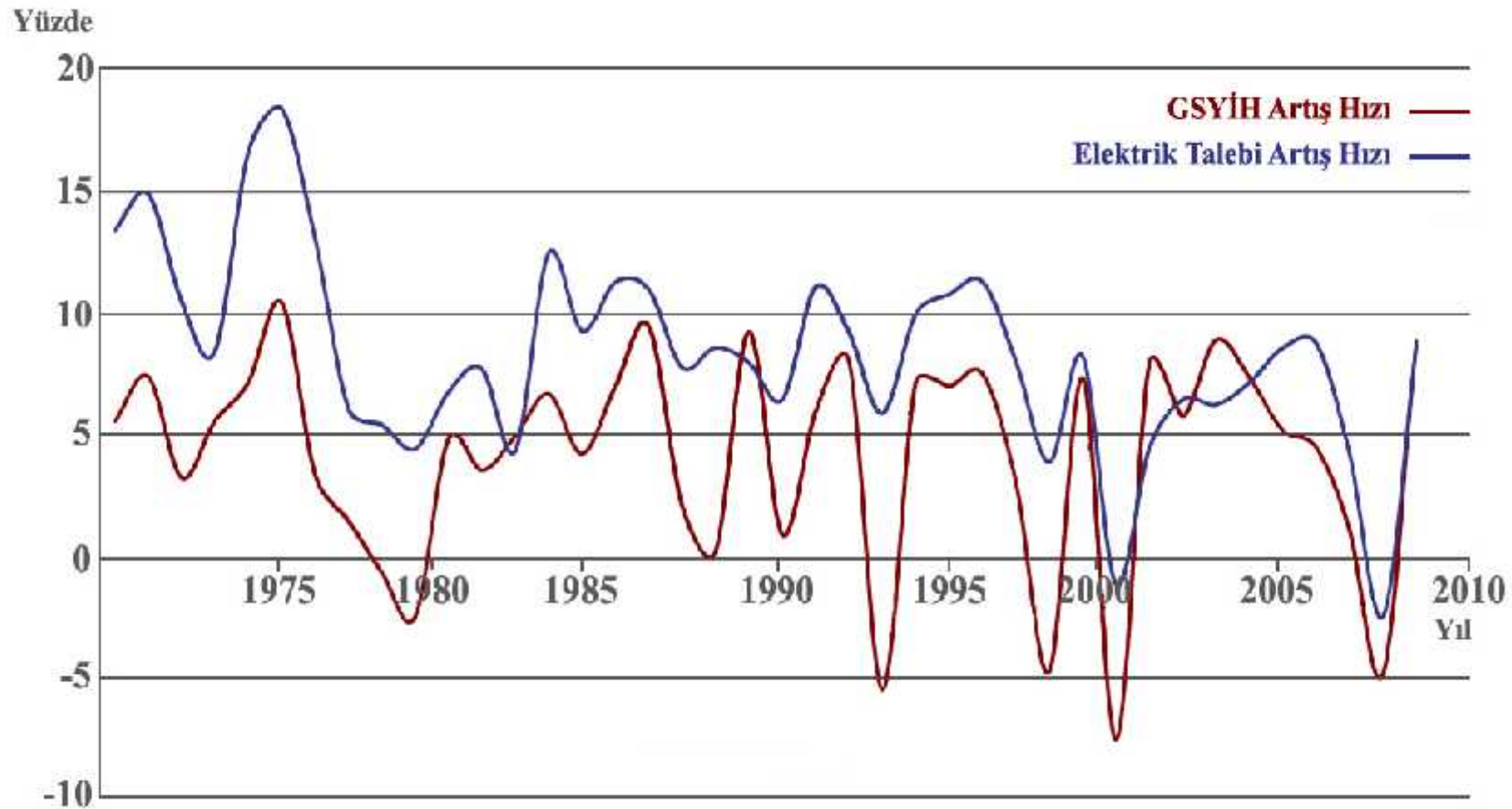
Dünya Enerji Yatırımı İhtiyacı (2011 – 2035)

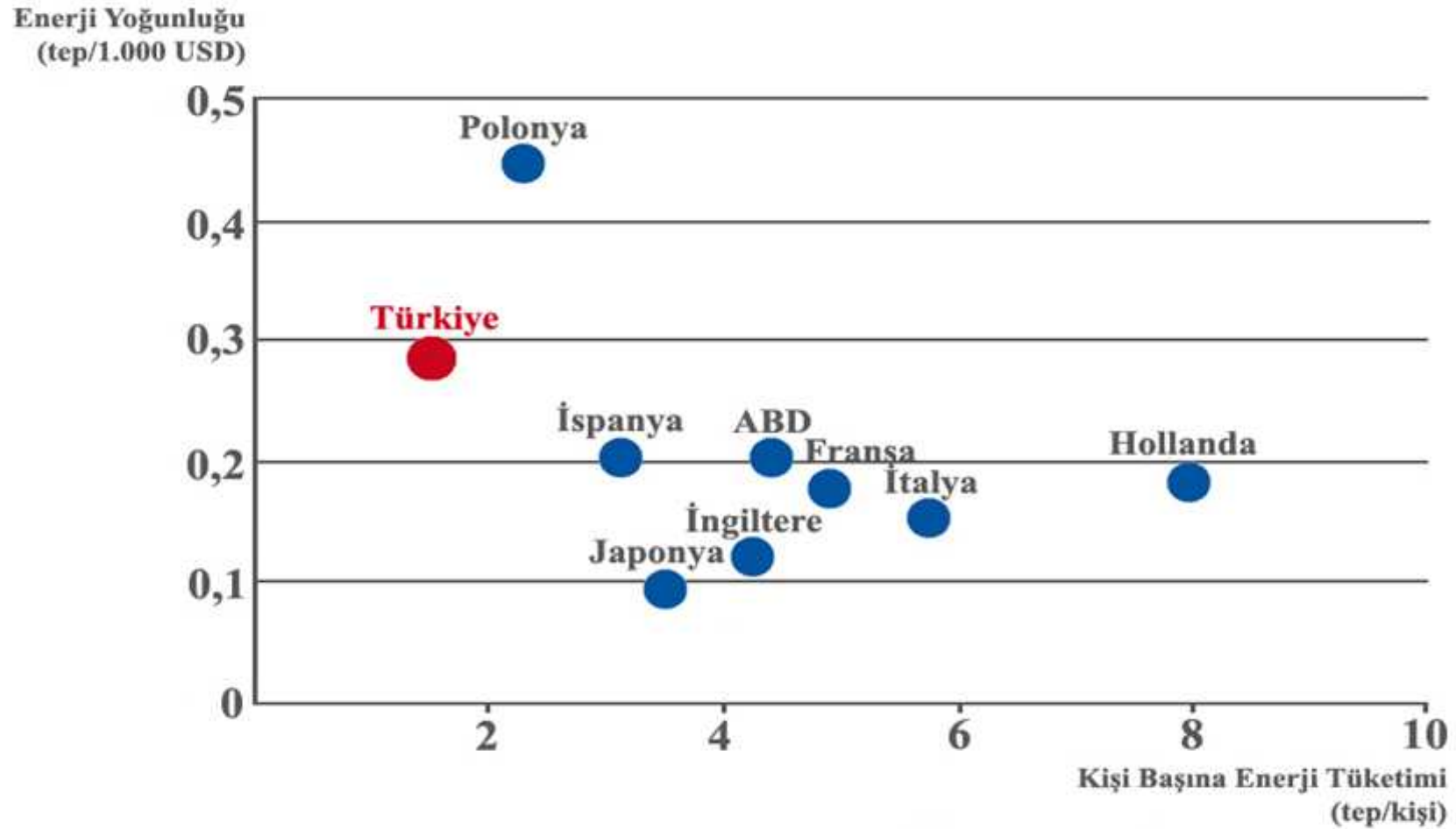
NOC & IOC Üretim Trendleri (2007 – 2015 – 2030)

Türkiye'nin GSYİH & Elektrik Talebi Artış Hızı (1970 – 2010)

Enerji Yoğunluğu & Kişi Başına Enerji Tüketimi Karşılaştırması

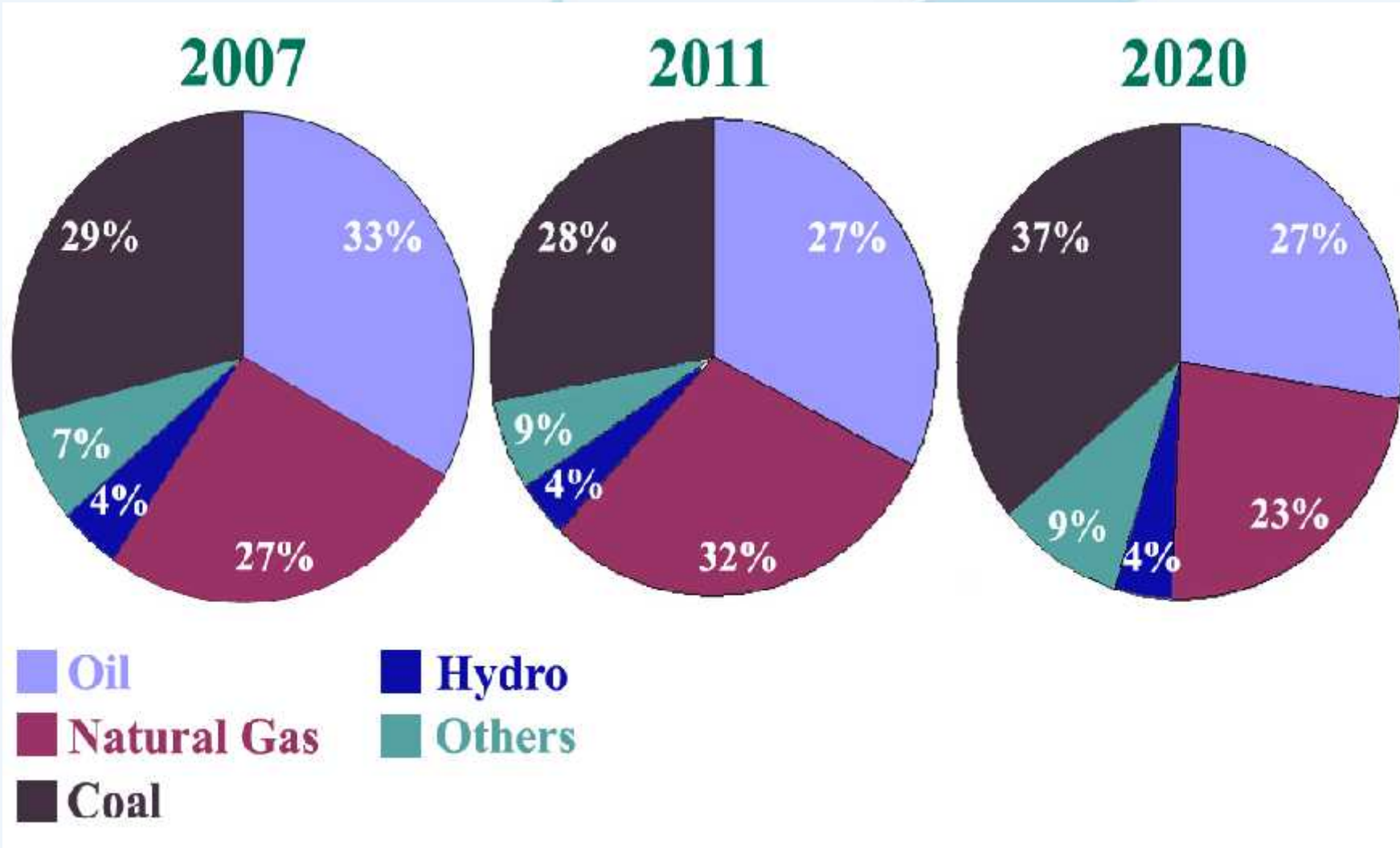

Türkiye'nin Genel Enerji Dengesi (1990 – 2010)

	1990	2010	De i im
Toplam Enerji Talebi (milyon tep)	52,9	109,2	%106
Toplam Yerli Üretim (milyon tep)	25,6	32,4	%26
Toplam Enerji thalatı (milyon tep)	30,9	87,4	%182
Yerli Üretimin Talebi Kar ılama Oranı	% 48	% 29	- %40

Türkiye Enerji Tüketiminin Kaynak Bazında Dağılımı

Türkiye'nin Toplam İthalatında Enerjinin Payı (2009 – 2011)

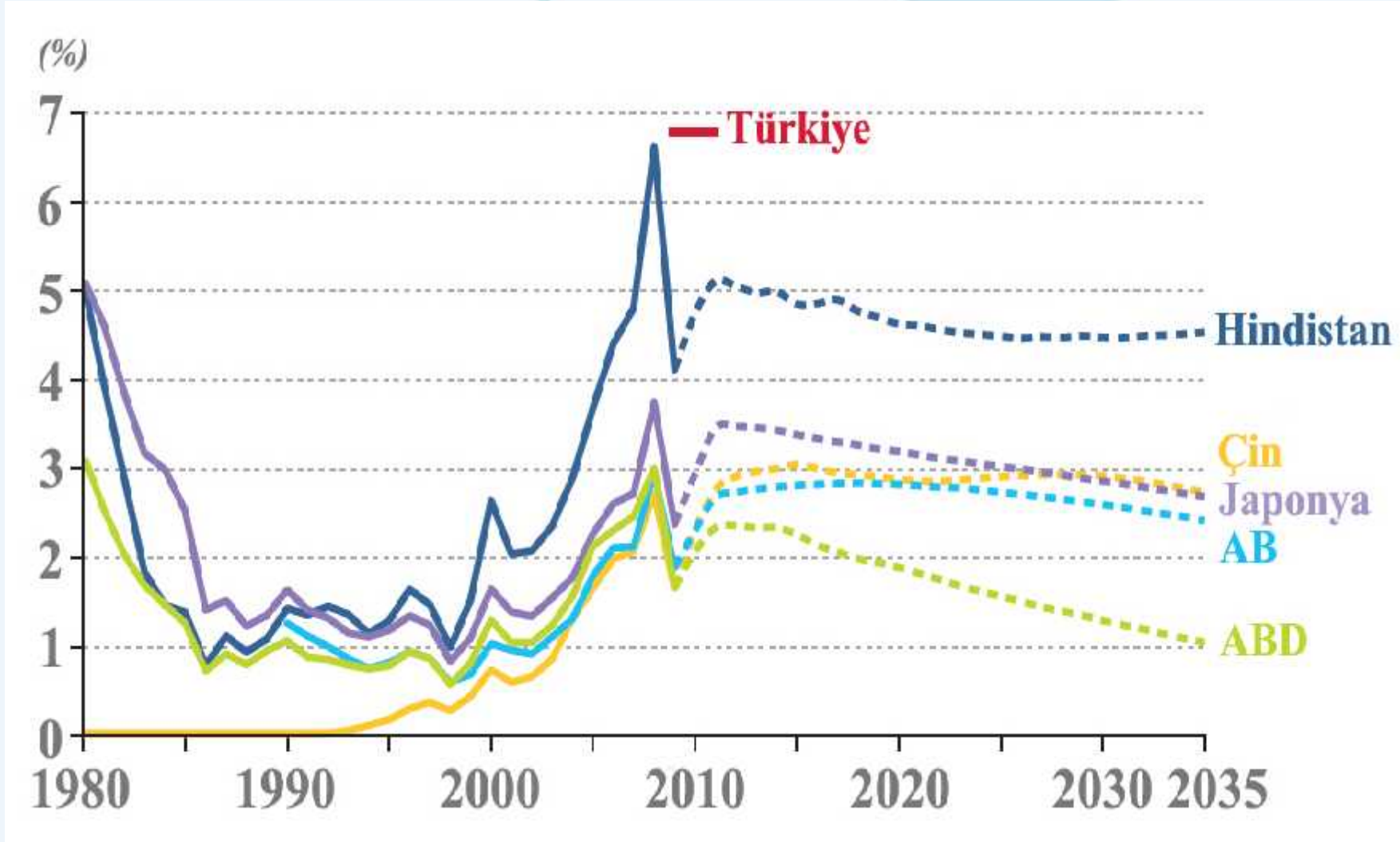

(milyar dolar)	2009	2010	2011
Ham Petrol ve Petrol Ürünleri	14,9	20,6	29,2
Doğalgaz	11,6	14,1	20,2
Kömür	3,1	3,2	4,1
Enerji İthalatı Toplamı	29,9	38,5	54,1
Türkiye'nin Toplam İthalatı	140,9	185,5	240,8
Toplam İthalat içerisinde Petrol ve Doğalgazın Payı	%18,8	%18,7	%20,5

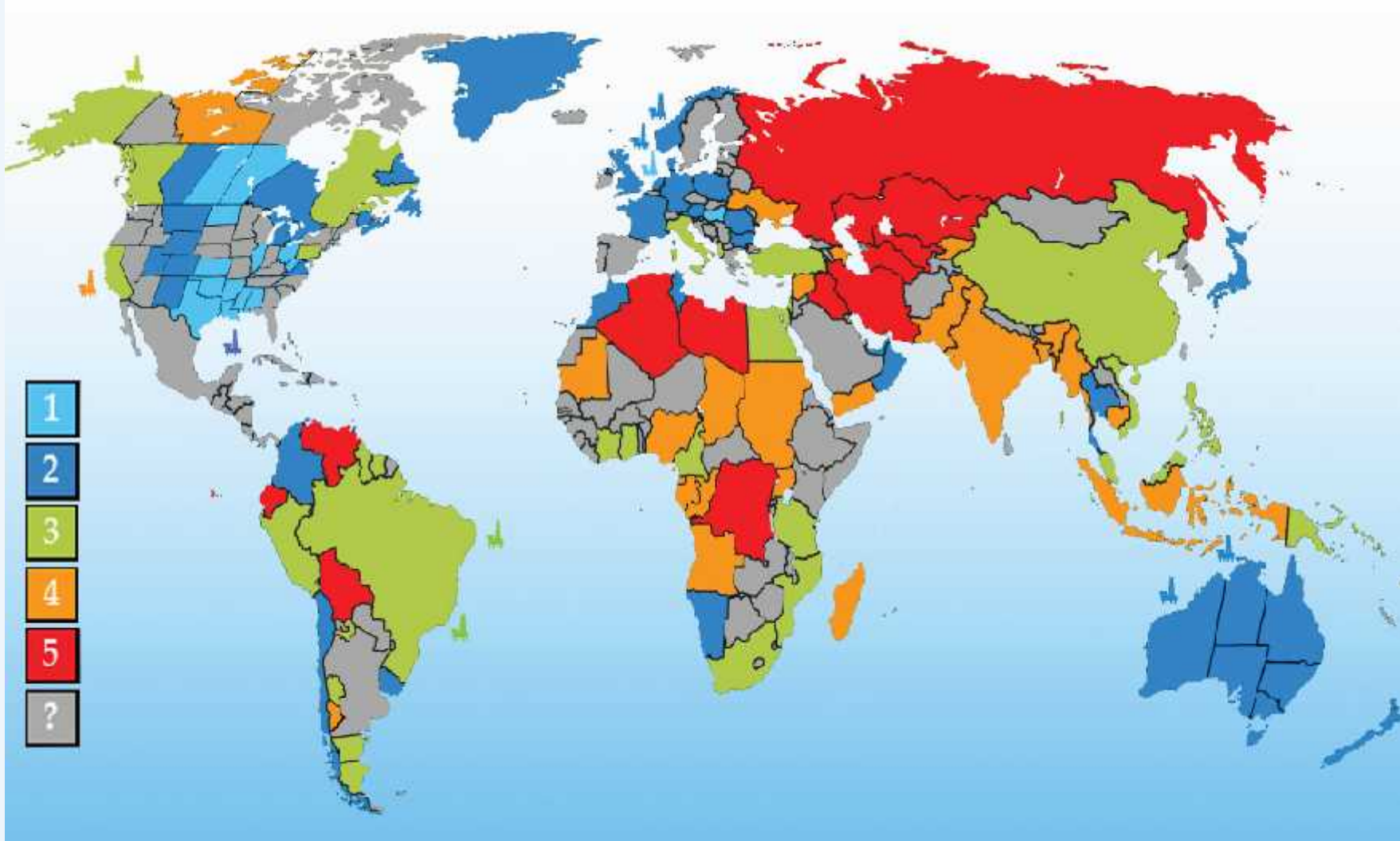
Türkiye'nin Cari Açığı – Petrol Fiyatı İlişkisi (2007 – 2012)

GSYİH / Petrol & Doğalgaz İthalatı Oranı (1980 – 2035)

Arama – Üretim Yatırımlarında Türkiye'nin Dünyadaki Yeri

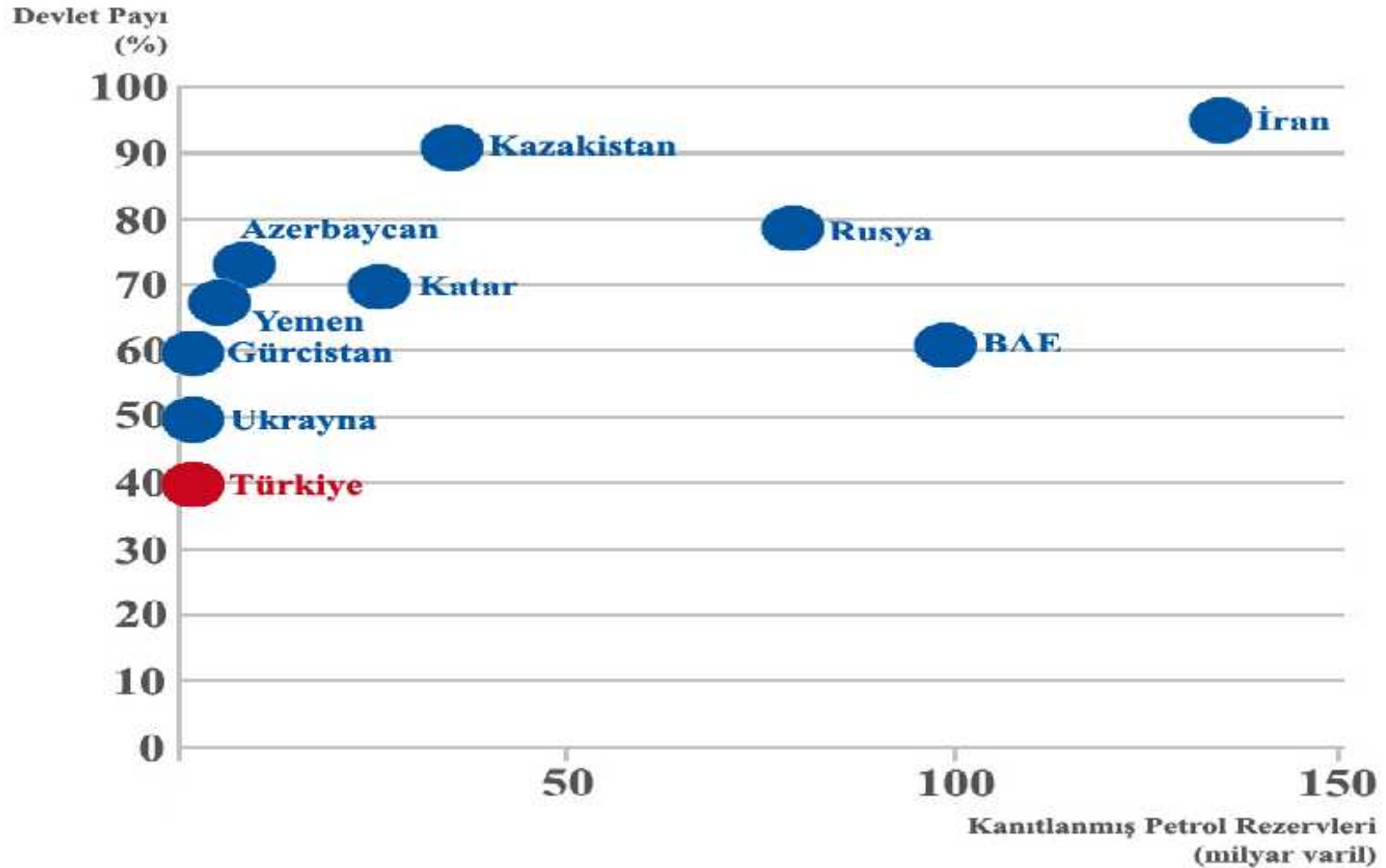
Türkiye'nin Yatırım Kriterleri Açısından Değerlendirmesi

3. Jeopolitik Risk Endeksi	69
o Siyasal stikrar	51
o Güvenlik	84
4. Birle ik Endeks *	70
o Özel Koruma Alanlarına li kin Belirsizlikler	25
o Sosyal Sorumluluk Yükümlülükleri	69
o Jeolojik Veritabanının Kalitesi	102
o Arazi Anla mazlıkları	51

* Ik 3 endekste yer alan 13 faktör + 4 faktör

Arama – Üretim Yatırımlarında Türkiye'nin Bölgedeki Yeri

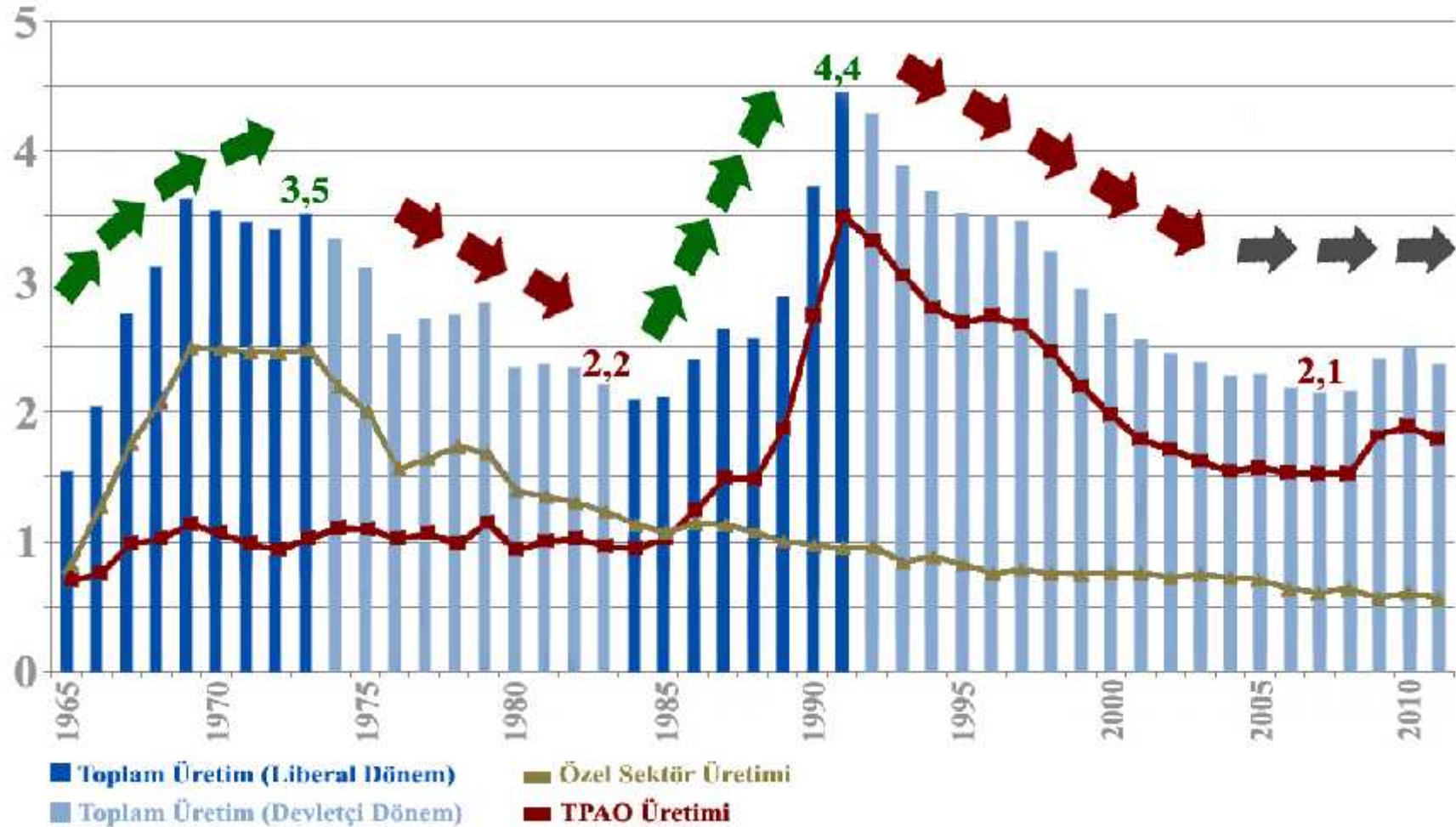

Özel Sektörün Arama Yatırımını Etkileyen 5 Temel Soru

1. Türkiye'nin petrol potansiyeli var mı, nedir?
2. Politik ve ekonomik istikrar var mı?
3. Hukuki mevzuat güncel ve öngörülebilir mi?
4. Yatırımımı ne kadar sürede geri alabilirim?
5. Sermaye transferinde sorun ya ar mıyım?

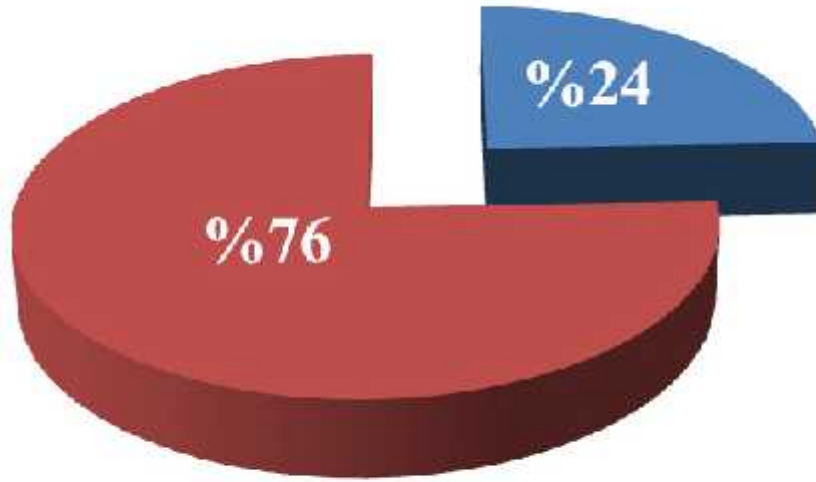
Yerli Petrol Üretimi Trendi (1965 – 2011)

Petrol ve Doğalgaz Üretiminin Dağılımı (2011)

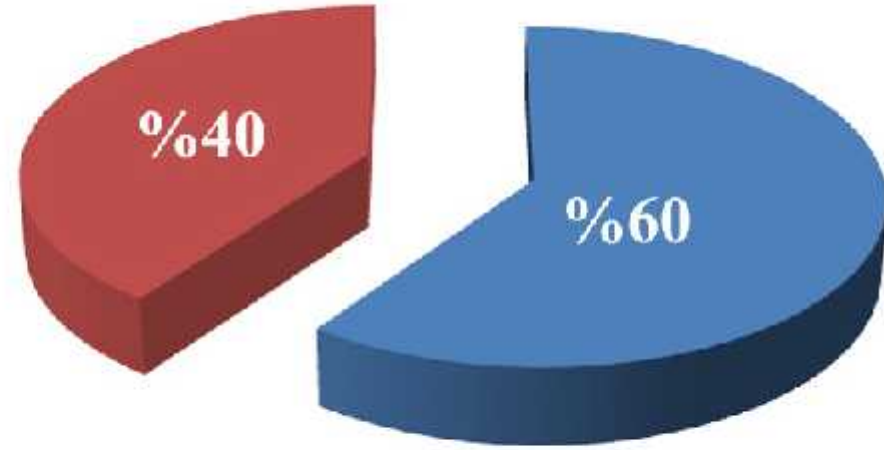

Petrol

■ Özel Sektör Üretimi
■ TPAO Üretimi

Doğalgaz

İk 3 Petrol Üreticisi

1. TPAO
2. N.V.Turkse Perenco
3. TransAtlantic Grubu

İk 3 Doğalgaz Üreticisi

1. TPAO
2. TransAtlantic Grubu
3. OMV Petrol Ofisi

Arama – Üretim Sektörüne İlişkin Bazı Çarpıcı Veriler

- Cumhuriyet tarihimiz boyunca açılan kuyuların yıllık ortalaması sadece **51**'dir. Oysa dünyada her yıl ortalama 20.000 kuyu açılmaktadır. Yani ülkemizin aldığı pay sadece binde 2'dir.
- Kuyu başına ortalama üretim günde sadece **43 varil**dir.
- Ülkemizin toplam petrol üretimi, Ortadoğu'da büyük boyutlu **tek bir kuyudan** elde edilebilmektedir.
- Petrol fiyatlarında varil başına 1 dolar değişim, cari açığımızın **400 milyon dolar** artmasına neden olmaktadır.

Arama – Üretim Sektörümüzün Güçlü ve Zayıf Yönleri

Güçlü Yönlerimiz

- Politik ve ekonomik istikrar
- Yüksek petrol fiyatları
- Tahı yüksek bir iç pazar
- Uluslararası petrol şirketlerinin yatırımlarının liberal ülkelere kayma trendi
- Offshore, konvansiyonel olmayan alanlar, Paleozoik yapılar ve iç basenlerdeki potansiyelimiz
- Kalifiye iş gücümüz

Zayıf Yönlerimiz

- Yüksek hukuki risk
- Karasal alanlarda yüksek risklere rağmen ortalama kuyu verimliliğinin düşük olması
- Farklı sahalardan düşük üretim yapmanın getirdiği yüksek maliyet
- Şirketlerin iş gücü ve enerjisinin günlük küçük sorunların çözümüne sarf edilmesi
- Düzenli, şeffaf ve güvenilir digital veritabanının eksikliği

Arama – Üretim Sektörümüzün Çözüm Önerileri

1. İnsan kaynağımızın geliştirilmesi, milli know-how ve sermayemizin derinleştirilmesi için, özel sektörün de katkılarıyla uzun vadeli **Türkiye Petrol Aramacılığı Politikası**'nın geliştirilmesi

2. Günümüzün ekonomik ve teknolojik gerçeklerini yakalayan şeffaf ve öngörülebilir bir hukuki mevzuatın oluşturulması için, ETKB başkanlığı, PGM koordinasyonunda, sektörün tüm paydaşlarını kapsayıcı nitelikte ancak az sayıda uzmandan oluşacak bir **Petrol Kanunu Çalışma Grubu** oluşturulması, kanunun sektörün yapısal sorunlarını çözecek şekilde revize edilerek ivedilikle TBMM gündemine getirilmesi

Arama – Üretim Sektörümüzün Çözüm Önerileri

3. Yatırımın geri ödenmesine kadar **vergi ertelemesinin** getirilmesi, **bölgesel tevik mekanizmalarının** aynı bölgedeki arama – üretim yatırımlarına da aynen yansıtılması ve bilhassa **yerli büyük sermayenin** riskli arama yatırımlarına yönlendirilmesi için kuyunun kuru çıkması durumunda P GM tarafından onaylanacak kuyu giderlerini ana holding bünyesinde masraf olarak yazma imkanı sağlanması

4. Soyut kriterlere dayalı sondaj mükellefiyeti ile ruhsatların kapatılmasının engellenmesi, şirketlerin **ve Yatırım Programı** ile birbiriyle rekabet edecekleri bir modelin oluşturulması

Arama – Üretim Sektörümüzün Çözüm Önerileri

5. Sektörün ihtiyaç duyduğu daha etkin bir yönetim ve denetim mekanizması için, ETKB bünyesindeki yeni yapılanmada **P GM'in kalifiye iş gücü ve mali açıdan güçlendirilmesi**

6. Mevzuatın, muhtemel yatırımları beklenti olarak en büyük potansiyele sahip olabileceğimiz **offshore blokları ve konvansiyonel olmayan kaynaklara** yönlendirecek şekilde revize edilmesi

7. Kamudaki verimliliğin artırılması için **yeniden yapılandırma** sürecine start verilmesi

8. **P GM arıvlerinin**, şeffaflık ve rekabetçilik açısından kurum bünyesinde kurulacak modern ve dijital bazlı yeni sisteme aktarılması ve **Veri Odası – Data Room** realitesi altında ücret karşılığında potansiyel oyunculara sunulması

Arama – Üretim Sektörümüzün Çözüm Önerileri

9. Türkiye'nin sedimanter havzalarının petrol ve doğalgaz potansiyeline yönelik **envanter** oluşturulması, (US Geological Survey benzeri ispatlanmış rezerv, contingent reserve ve resources çerçevesinde) petrol ve doğalgaz potansiyelimizin ortaya çıkarılması, bölgesel ölçekli çalışmalar yürütülmesi (özellikle de Güneydoğu Anadolu'da Jürassic, Triassic ve Paleozoik petrol sistemlerinin incelenmesi ve muhtemel potansiyelinin ortaya çıkartılması) için PGM bünyesinde analiz çalışmaları yürütebilecek deneyim ve kabiliyette **dinamik bir departman**ın oluşturulması

10. Sektörün know-how yönü karakteristiği nedeniyle, **yabancı personel istihdamı**nda diğer sektörlerle aynı prosedürlere tabi olunmaması

TEŞEKKÜRLER